

ИНСТИТУТ ЗА МАКЕДОНСКА ЛИТЕРАТУРА,
СКОПЈЕ
ИНСТИТУТ ЗА КЊИЖЕВНОСТ И УМЕТНОСТ,
БЕОГРАД

КНИГА НА РЕЗИМЕА • КЊИГА РЕЗИМЕА

МЕЃУНАРОДНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА
ТАЈНАТА НА ЧОВЕЧКАТА ДУША
НИЗ ПРИЗМАТА НА КНИЖЕВНОСТА

МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП
ТАЈНА ЉУДСКЕ ДУШЕ
КРОЗ ПРИЗМУ КЊИЖЕВНОСТИ

Београд / Белград, 28. и 29. 10. 2025.

Институт за књижевност и уметност, Београд
Институт за македонска литература,
Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје

МЕЃУНАРОДНИ НАУЧНИ ОДБОР

др Бојан Јовић

Институт за књижевност и уметност, Београд

д-р Јасмина Мојсијева-Гушева

Институт за македонска литература, УКИМ, Скопје

др Персида Лазаревић ди Ђакомо

Универзитет у Пескари, Италија

др Роберт Ходел

Универзитет у Хамбургу

д-р Оксана Микитенко Олегівна, Інститут

мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім.

М.Т. Рильського НАН України, Київ

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОДБОР

др Бојан Јовић

Институт за књижевност и уметност, Београд

д-р Јасмина Мојсијева Гушева

Институт за македонска литература, УКИМ, Скопје

др Светлана Шеатовић

Институт за књижевност и уметност, Београд

д-р Наташа Аврамовска

Институт за македонска литература, УКИМ, Скопје

др Бојан Чолак

Институт за књижевност и уметност, Београд

д-р Дарин Ангеловски

Институт за македонска литература, УКИМ, Скопје

др Марија Терзић (секретар скупа)

Институт за књижевност и уметност, Београд

д-р Сарита Трајанова (секретар на конференцијата)

Институт за македонска литература, УКИМ, Скопје

РОМАН СЕСТРА СИГМУНДА ФРОЈДА У КОНТЕКСТУ ЖИВОТА И ДЕЛА ПИОНИРКИ ПСИХОАНАЛИЗЕ

др Станислава Бараћ

Институт за књижевност и уметност

Београд, Србија

stanbarac@gmail.com

Роман *Сестра Сигмунда Фројда* (ориг. *Сестрата на Сигмунд Фројд*, 2007), македонског писца Гоцета Смилевског (1975), који је доживео преводе на више од тридесет светских језика и изузетну рецепцију на међународном нивоу, пружа плодан материјал за интерпретацију у кључу феминистичке критике и историје психоанализе. Ова студија усмерава пажњу на могућност читања романа у светлу биографија и дела првих психоаналитичарки. У фокусу је конструисана нарација Адолфине Фројд, сестре Сигмунда Фројда, из чије се перспективе – као женског гласа из сенке историје – тематизује не само субјективно искуство осујећености и историјског заборавља, већ и обликовање научне истине у складу с родно одређеним позицијама моћи. Роман тако кореспондира с животним судбинама и теоријским позицијама пионирки психоаналитичке мисли – од Сабине Шпилрајн, преко Мелани Клајн и Хелен Дојч, до Карен Хорнај, која је радикално деконструисала патријархалну основу фројдовске теорије. Нарочито је значајно преиспитивање концепта тзв. зависти према пенису, које је у роману изнова осветљено кроз фикционалну перспективу и глас Адолфине Фројд. Полазећи од мотива који упућују на заједничке координате биографија првих психоаналитичарки – попут еманципованог јеврејства, везаности за Беч, страдања

у Холокаусту, као и оријентације ка детету и развојној психологији – рад износи тезу да јунакиња романа метафорично представља не само жене заборављене у историји, већ и потцењеност женског искуства као извора из којег се формира научно знање. Односно, роман у целини, између осталог, сугерише да се тзв. откривање тајни људске душе, које се објављује са позиција институционалне а родно одређене моћи, након савладаних етапа еманципације и присуства жена у западној науци, често показује као промашена и сувишна спекулација, којој је повлашћен простор био омогућен само због нечујности и неприсуства жена у одређеном јавном и научном пољу, док је само откриће тј. знање већ било присутно у искуству жена и њиховој интимној артикулацији тог искуства.

Кључне речи: Гоце Смилевски, феминистичка критика, историја психоанализе, род и знање, Адолфина Фројд, Сабина Шпилрајн, Карен Хорнај, Мелани Клајн, Хелен Дојч

КЊИГА РЕЗИМЕА
ТАЈНА ЉУДСКЕ ДУШЕ
КРОЗ ПРИЗМУ КЊИЖЕВНОСТИ
МЕЂУНАРОДНИ НАУЧНИ СКУП

Издавач

Институт за књижевност и уметност. Београд.

За издавача

Светлана Шеатовић

Припрема

Лепосава Кнежевић

Штампа

INTCOPУ, Београд

Тираж

50

IBSN 978-86-7095-360-4

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

821.163.41.09(048)

821.163.3.09(048)

**МЕЋУНАРОДНА научна конференција Тајната на
човечката душа низ призмата на книжевноста
(2025 ; Белград)**

Книга на резимеа / Меѓународна научна конференција
Тајната на човечката душа низ призмата на книжевноста
Белград, 28. и 29. 10. 2025. = Књига резимеа / Меѓународни
научни скуп Тајна људске душе кроз призму книжевности,
Београд, 28. и 29. 10. 2025. - Београд : Институт за
књижевност и уметност ; Скопје : Институт за македонска
литература, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2025
(Београд : Маб). - 45 стр. ; 21 cm

Текст на срп. и мак. језику. - Тираж 50.

ISBN 978-86-7095-360-4 (ИКУМ)

- а) Српска књижевност -- Мотиви -- Душа -- Апстракти
- б) Македонска књижевност -- Мотиви -- Душа -- Апстракти

COBISS.SR-ID 176802057